

## Reseberättelse från Malawi med besök i byarna i Mpsa

Det är februari 2023, jag landar i Blantyre, Malawi och möter min dotter Karin som kommer med ett plan från Sydafrika. Jag ser hennes plan landa endast 15 minuter efter mitt – men hon kliver inte ur förrän det gått en bra stund, hon har nämligen somnat och nästan åkt vidare till Lilongwe! Medan jag väntar är det minst fyra i flygplatspersonalen som vänligt och ivrigt deltar och vill hjälpa mig. En första kontakt med Malawi – Afrikas varma hjärta. Christina möter oss utanför passkontrollen, vi får stanna över natten hos henne, dela vardag en liten stund och köpa sådant vi behöver innan vi reser till nationalparken Majete. Eva, som just avslutat sin volontärtid hos Afrogarden reser med oss och det är en av Christinas duktiga chaufförer, Rodney, som kör oss.

I Malawi finns platser där man återställt den vilda faunan efter att djuren har varit nästan helt borta. I Majete ser vi en myrkott sättas ut, afrikanska vildhundar som ligger och vilar, elefanter som promenerar fram till vattenhållet och dricker precis vid vår lunchveranda och lejonungar som leker vid väggkanten. I nästa nationalpark, Liwonde, dit Karin och jag reser sedan är en park med mera vatten, där möter vi elefanter från båt. Jag, som är fågelskådare, har så fantastiskt mycket att se överallt, det bästa kanske den lilla flocken söta dvärgpapegojor som på engelska heter Lilian's lovebirds. Efter detta, i Mulanjebergen, vandrar vi upp till ett vattenfall och återser Christina på ett hotell nära en vidsträckt teplantage. Nu ska vi få resa med henne och vara en del av livet i Mpsa! På vägen till byarna ser vi hur Christina är en rättvis förhandlare på marknaden och vi får med oss bra med frukt och grönsaker till våra värdar.

På vägen till Afrogardens center stannar vi hos en familj för att se på solcellerna som fungerar som de ska. Det är första gången som jag möter en så fattig familj. Kvinnan bor ensam med åtminstone fyra barn och jag får sedan höra att kvinnan är HIV-smittad. Tänker att de här solcellerna har gått till de fattigaste av de fattiga.



Karin och jag inkvarteras hos Catherine, som har en dotter i yngre skolåldern, Felicia. Catherine har två hus hos sig, det egna och det där hennes gamla föräldrar bor. Husen har ett volontärrum vardera, det finns lakan och myggnät och under de två dagar vi bor där umgås vi och lagar mat tillsammans utomhus, vi äter på husets veranda med utsikt över köksträdgården och om jag behöver gå upp på natten tar jag pannlampan till någon av de uppmurade två toaletterna med hål i golvet. Det går oväntat bra att bo här! Catherine är aktiv i centrets koleragrupp och talar bra engelska, hon berättar

om sina odlingar, kolerautbildningen och om solcellerna. Vi kan fråga henne om allt vi undrar. När vi gör vandringar i närområdet med Catherine lägger jag märke till några saker:



Kvarnen där familjerna kan få majs malt till mjöl drivs av kvinnor i olika åldrar. Det är en man som verkar bestämma, han sitter tillbakalutad i en stol mesta tiden. Är det kvinnor som får saker att hända här?

Vi besöker också en familj som inte har kunnat betala den lilla servicepengen så de har fått solcellslamorna avstängda, något vi berättar om när vi senare träffar Brave från SunnyMoney, företaget som satt upp solcellerna och äger utrustningen. De har behov av att förstå hur fattiga människorna här verkligen är men det ska också finnas ordning i hur familjerna hanterar de solceller de fått. Även om jag vill ge familjen pengar så är det så det ska göras.

Skolan är en plats där Karin och jag möts av jubel i varje klassrum där vi visar oss och där eleverna på skolgården plötsligt bildar en enda lång sjungande svans av små och stora barn som vill gå med oss längs vägen, de följer oss fast Catherine försöker få dem att återgå till skolan, många av dem går med oss ända till centret innan de återvänder, och de fyller våra hjärtan med sång.





Hemma hos Catherine arbetar vi med hennes tanke om sticklingar som ska binda kväve och därmed hjälpa till med näringstillförseln nu när gödselmedel har blivit mycket dyrt. Vi får tio sticklingar som blir småträäd och jag tar upp hål med fyllhammaren längs kanten på hennes åker och Karin sätter ned varje stickling. Ett hårt men givande jobb i värmen! Vi kommer på massor av tankar kring kompostering och konservering också, som skulle kunna bli nya saker för Catherine att testa och för Afrogarden att möjliggöra.

På centret får Karin och jag ta hand om stickgruppen, ber Christina. Vi arbetar med de unga kvinnorna som de flesta av dem är i tjugoårsåldern eller yngre, med ett eller två små barn som de sitter med. Vi tar fram våra kunskaper i stickning och visar hur man på ett enkelt sätt kan tänka och göra när man stickar en tumvante. Vi har haft massor med garn med oss från Sverige. Det går snabbt för flickorna att lära och vi tror på dem, att de kan skapa en liten affärsverksamhet kring detta.



Vi träffar också hövdingarna för alla sjutton byarna och när Karin och jag presenterar oss tänker vi som svenska kvinnor på vad vi gör yrkesmässigt, men vad hövdingarna vill veta är om vi är gifta och om vi har barn, hur många! De är mycket intresserade av vad Christina säger och diskuterar med henne om hur ser ut med bland annat solcellerna. Vi är glada att ha fått se hur allt på centret fungerar och hur Ellen och Aaron arbetar hårt tillsammans med Christina, hur andra som Catherine fått ansvarsfulla uppgifter och hur kvinnor lär sig sticka och sy. Några unga hjälper också SunnyMoney med att gå runt och samla in servicepengen från familjerna, något de själva kan skapa en liten inkomst av.

Jag saknar Malawi och jag har känt sorg över vad cyklonen Freddy raserade efter att vi kommit hem, människors hela hem och odlingar försvann. Men jag vet också att det finns en varm medkänsla på plats i Mpsa, att Afrogarden gör skillnad där och att en av de bästa sakerna du kan göra är att åka dit – se själv, träffa människorna, hjälp till med det du kan och få kärlek tillbaka!

Anna Löfmarck